

(१३) अर्थसंकल्प

- १) शून्याधारित अर्थसंकल्पाचा वापर महाराष्ट्रात ..... मध्ये करण्यात आला.
१) १९८० २) १९८२ ३) १९८४ ४) १९८६
- 1) Zero based budget was used in Maharashtra in
1) 1980 2) 1982 3) 1984 4) 1986
- २) खालील विधाने विचारात घ्या :
अ) अर्थसंकल्प २०२१-२२ मध्ये १३ क्षेत्रांसाठी उत्पादन सलग प्रोत्साहन योजना सुरु केली.
ब) पीएलआय योजना २००२-२३ पासून ५ वर्षांच्या कालावधीसाठी लागू करण्यात आली.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहेत ?
पर्यायी उत्तरे :
१) फक्त ब योग्य आहे २) दोन्ही अ आणि ब योग्य आहेत
३) फक्त अ योग्य आहे ४) वरीलपैकी नाही
- 2) Consider the following statements :
a) Budget 2021-22 launched Production Linked Incentive Schemes for 13Sectors.
b) PLI Scheme is for a period of 5 years starting from 2022-23.
Which of the statement/s given above is/are correct ?
Answer Options :
1) Only b is correct 2) Both a and b are correct
3) Only a is correct 4) None of the above
- ३) खालील विधाने विचारात घ्या :
अ) एफआरबीएम कायदा ५ जुलै, २००४ पासून लागू झाला.
ब) एफआरबीएम कायदा केंद्र सरकार आणि राज्य सरकारांना बंधनकारक आहे.
वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने बरोबर आहे/त ?
१) केवळ अ बरोबर आहे २) दोन्ही अ आणि ब बरोबर आहेत
३) केवळ ब बरोबर आहे ४) वरीलपैकी नाही
- 3) Consider the following statements :
a) The FRBM Act became effective from July 5, 2004.
b) The FRBM Act is mandatory for the Central Government and State Governments.
Which of the statement/s given above is /are correct ?
1) Only a is correct 2) Both a and b are correct
3) Only b is correct 4) None of the above
- ४) भारताच्या अर्थसंकल्प, २०२३-२४ नुसार खालीलपैकी कोणते भारतासाठी आर्थिक प्राप्तीच्या चार प्रमुख स्रोतांपैकी नाही ?
१) कर्ज आणि इतर दायित्वे २) वस्तू आणि सेवा कर
३) कॉर्पोरेशन टॅक्स ४) सीमाशुल्क
- 4) Which of the following is NOT amongst the top four sources of monetary receipts for India according to the budget of India, 2023-24?
1) Borrowings and other Liabilities 2) Goods and Services Tax
3) Corporation Tax 4) Customs

- ५) २०२३-२४ च्या अर्थसंकल्पात खालीलपैकी कोणते प्राधान्यक्रम आहेत ?
अ) सर्वसमावेशक विकास   ब) हरित वाढ   क) युवा शक्ती   ड) आर्थिक क्षेत्र
पर्यायी उत्तरे :
१) अ आणि ड   २) ब आणि क   ३) अ आणि ब   ४) अ, ब, क आणि ड

- 5) Which of the following are priorities of budget 2023-24 ?
a) Inclusive development   b) Green growth
c) Youth power   d) Financial sector

Answer Options :

- 1) a and d   2) b and c   3) a and b   4) a, b, c and d

- ६) केंद्रीय अर्थसंकल्प २०२३ च्या संदर्भात; खालील गोष्टी जुळवा.

प्राधान्य

- a) सर्वसमावेशक विकास
b) शेवटच्या मैलापर्यंत पोहोचणे
c) हरिवी वाढ
d) युवा शक्ती

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

उपाय

- I) दुष्काळी भागासाठी पाणी
II) कृषीसाठी डिजिटल सार्वजनिक पायाभूत सुविधा
III) स्किल इंडिया डिजिटल प्लॅटफॉर्म
IV) पीएम-प्रणाम

- 6) In reference to Union Budget 2023 ; Match the followings.

Priority

- a) Inclusive development
b) Reaching the last mile
c) Green growth
d) Youth power

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
4)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)

Measures

- I) Water for drought prone area
II) Digital Public Infrastructure for Agriculture
III) Skill India digital platform
IV) PM-PRANAM

- ७) महाराष्ट्र राज्य अर्थसंकल्प २०२३ मध्ये, मा. अर्थमंत्र्यांनी शेतकरी केंद्रित योजना जाहीर केल्या. या संदर्भात खालीलपैकी कोणते बरोबर/नाही ?

- a) महाकृषी विकास योजना
b) धान / तांदूळ उत्पादक शेतकऱ्यांना १५,००० रु. प्रति हेक्टर प्रोत्साहनपर रक्कम प्रदान करणे
c) महाराष्ट्र श्रीअन्न अभियान
d) PMFBY मध्ये शेतकऱ्यांचा विमा हप्ता राज्य सरकार भरेल
e) उत्पन्न समर्थन रु. केंद्रीय PM-KISAN योजनेतर्गत समाविष्ट/लाभ न मिळालेल्या शेतकरी कुटुंबांना प्रतिवर्षी ६,०००

पर्यायी उत्तरे :

- १) फक्त a आणि c   २) a आणि d फक्त   ३) a फक्त   ४) e फक्त

- 7) In Maharashtra State Budget 2023, Hon. Finance Minister announced Farmer Centric Schemes. In this context which of the following is/are not correct ?
- Mahakrishi Vikas Yojna
  - Provide an incentive amount of Rs. 15,000 per ha. to the paddy farmers
  - Maharashtra "Shree Anna" Abhiyan
  - In PMFBY insurance premium of farmer will be paid by the State Government
  - Income support of Rs. 6,000 per year to farmer families who are not covered/ benefited under Central PM-KISAN Scheme

Answer options :

- 1) a and c only   2) a and d only   3) a only   4) e only

- ८) जेंडर बजेट म्हणजे काय ?
- पुरुषांसाठी वेगळा अर्थसंकल्प
  - महिलांसाठी वेगळा अर्थसंकल्प
  - सामान्य अर्थसंकल्पात पुरुषांसाठी स्वतंत्र तरतुदी
  - सामान्य अर्थसंकल्पात महिलांसाठी स्वतंत्र तरतुदी
- 8) What is meant by Gender Budget ?
- Separate budget for men
  - Separate budget for women
  - Independent provisions for men in the general budget
  - Independent provisions for women in the general budget
- ९) शून्याधारित अर्थसंकल्पासंदर्भात पुढील विधानातून योग्य विधान ओळखा :
- १९८० मध्ये यू.एस.च्या कृषी विभागाने प्रथम सादर केला.
  - सार्वजनिक खर्चावर नियंत्रण ठेवण्यासाठीचे एक पाऊल म्हणून सातव्या योजनेत शून्याधारित अर्थसंकल्पाची शिफारस केली गेली.
  - १९९८ मध्ये केंद्रशासनाने शून्याधारित अर्थसंकल्पाचा दृष्टिकोन स्वीकारला.
- पर्यायी उत्तरे :
- १) (a), (b)   २) फक्त (b)   ३) फक्त (c)   ४) (a), (c)
- 9) Find the correct statement about zero budgeting :
- First introduced in the U.S. department of agriculture in 1980.
  - Zero budgeting has been recommended by the seventh plan as one of the steps to control public expenditure.
  - Central government adopted zero budgeting approach in 1998.

Answer options :

- 1) (a), (b)   2) Only (b)   3) Only (c)   4) (a), (c)

उत्तरे

(१३) अर्थसंकल्प

- १-४   २-३   ३-१   ४-४   ५-४   ६-१   ७-४   ८-४   ९-२